

1. előadás

Def:

Eseménytér: Ω halmaz

Kimenetel: Ω elemei

Esemény: $A \subseteq \Omega$

Valószínűség: $P(A) \in [0, 1]$

A akkor esemény, ha akarnánk betélni a valószínűségétől

Mikor kell, hogy nem minden R.M. esemény

→ geometriai valószínűség

→ megfigyelhetőség

→ folyamatok

$A \cap B$ események

$A \cup B$

$A \cap B$

$A \setminus B$

$\bar{A}$

Ω biztos esemény

$\emptyset$ lehetetlen esemény

$$\overline{\bigcap_{i=1}^{\infty} A_i} = \bigcup_{i=1}^{\infty} \bar{A}_i \quad ; \quad \overline{\bigcup_{i=1}^{\infty} A_i} = \bigcap_{i=1}^{\infty} \bar{A}_i$$

σ -Algebra,

$$\mathcal{F} \subseteq \mathcal{P}(\Omega), \text{ ha: } \begin{aligned} & \textcircled{1} \quad \Omega \in \mathcal{F} \\ & \textcircled{2} \quad A \in \mathcal{F} \Rightarrow \bar{A} \in \mathcal{F} \\ & \textcircled{3} \quad A_1, \dots, A_i \in \mathcal{F} \\ & \quad \quad \quad \downarrow \\ & \quad \quad \quad \bigcup_{i=1}^{\infty} \in \mathcal{F} \end{aligned}$$

$\neq \sigma$ -algebra $\Rightarrow$ $\textcircled{4} \quad \emptyset \in \mathcal{F}$

$$\textcircled{6} \quad A, B \in \mathcal{F} \Rightarrow A \cup B, A \cap B, A \setminus B \in \mathcal{F}$$

$$\textcircled{c} A_1, \dots, A_i \in \mathcal{F} \\ \implies \bigcap_{i=1}^{\infty} A_i \in \mathcal{F}$$

Biz:

$$\textcircled{a} \emptyset = \bar{\Omega}, \quad \Omega \in \mathcal{F} \implies \bar{\Omega} \in \mathcal{F}$$

$$\textcircled{b} A_1 = A, \quad A_2 = B, \quad A_i = \emptyset \\ \implies A \cup B$$

de Morgan

Ω halmaz, $\mathcal{F} \subseteq \mathcal{P}(\Omega)$ σ -algebra

$$P: \mathcal{F} \rightarrow [0, 1]$$

valószínűségi mérték

$$A \mapsto P(A)$$

$$\ln P(\Omega) = 1 \quad \text{és}$$

$$\sigma\text{-additivitás: } A_1, \dots, A_i \in \mathcal{F} \wedge A_i \cap A_j = \emptyset, \quad i \neq j$$

$$\implies P\left(\bigcup_{i=1}^{\infty} A_i\right) = \sum_i P(A_i)$$

Kolmogorov-féle valószínűségi mező
($\Omega, \mathcal{F}, P$)

- $\mathcal{F} \subseteq \mathcal{P}(\Omega)$ σ -algebra
- P valószínűségi mérték $\mathcal{F}$ -en

ALL: $A, B \in \mathcal{F}$, $A \cap B = \emptyset \Rightarrow$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

biz: $A_1 = A$; $A_2 = B$; $A_i = \emptyset$ ($i > 2$)

$$P(A \cup B) = P(\cup A_i) = \sum_{i=1}^{\infty} P(A_i) = P(A) + P(B) + \underbrace{\dots}_{\emptyset}$$

ALL: A, B esemény

$$① P(A) + P(\bar{A}) = 1$$

$$② P(A \cap B) + P(A \cap \bar{B}) = P(A)$$

$$③ B \subseteq A \Rightarrow P(B) \leq P(A)$$

Poincaré formula nem zárt esemény

$$A_1, \dots, A_n \in \mathcal{F}$$

$$\underbrace{\{1, \dots, n\}}_{\Sigma \cap J} \supseteq \underbrace{\{i_1, \dots, i_\ell\}}_I$$

$$\sum_{\substack{I \subseteq \Sigma \\ |I|=\ell}} \mathbb{P}\left(\bigcap_{i \in I} A_i\right) = S_\ell$$

$$I \subseteq \Sigma$$

$$|I|=\ell$$

$$\mathbb{P}\left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right) = \sum_{\ell=1}^n (-1)^{\ell+1} S_\ell$$

Bonferroni egyenlőtlenség

$$m_1 \text{ példalak: } \sum_{\ell=1}^{m_1} (-1)^{\ell+1} S_\ell \geq \mathbb{P}\left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right)$$

$$m_2 \text{ példalak: } \sum_{\ell=1}^{m_2} (-1)^{\ell+1} S_\ell \leq \mathbb{P}\left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right)$$

2. v. : Boole egyenlőtlenség

$$\sum_{k=1}^n \mathbb{P}(A_k) \geq \mathbb{P}\left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right)$$

$$\sum_{k=1}^n \mathbb{P}(A_k) \geq 1 - \mathbb{P}\left(\bigcap_{i=1}^n A_i^c\right)$$

